

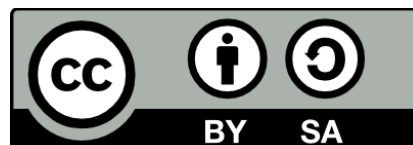
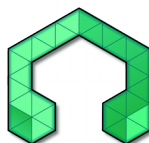
**SEREI QUEN DE CREAR A MIÑA PROPIA
MÚSICA?:
MICROUNIDADES PARA A CREACIÓN
MUSICAL CO LINUX MULTI-MEDIA STUDIO
(LMMS)**

**CUESTIÓN DIDÁCTICAS:
AVALIACIÓN**

NIVEL AVANZADO

**MELLORANDO OS NOSOS
TRABALLOS COAS
UTILIDADES AVANZADAS DO LMMS**

JORGE J. SUÁREZ NAVIA
-Xuño 2017-

ÍNDICE

1. PROPOSTA DE AVALIACIÓN PROCESUAL DO TRABALLO COAS UTILIDADES DO NIVEL AVANZADO

1.1. UTILIDADES TRABALLADAS NOS VIDEOTITORIAIS DOS EPÍGRAFES 1º A 7º DO ÍNDICE DO NIVEL AVANZADO (15 VIDEOTITORIAIS)

1.2. UTILIDADES TRABALLADAS NOS VIDEOTITORIAIS DO EPÍGRAFE 8 DO NIVEL AVANZADO (02 VIDEOTITORIAIS)

2. PROPOSTA DE AVALIACIÓN FINAL LOGO DO TRABALLO REALIZADO NO NIVEL AVANZADO

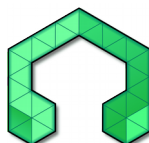
2.1. AUTOAVALIACIÓN DO ALUMNADO

2.2. COAVALIACIÓN DO ALUMNADO

2.3. HETEROAVALIACIÓN DO ALUMNADO

2.4. AUTOAVALIACIÓN e HETEROAVALIACIÓN DO/A PROFESOR/A

3. CUESTIONARIO DE SATISFACCIÓN DO ALUMNADO

1. PROPOSTA DE AVALIACIÓN PROCESUAL PARA CADA UN DOS APARTADOS DO NIVEL AVANZADO

Dividimos a concepción deste bloque de videotitoriais en dous grupos con distinto peso en número (15 titoriais fronte a 2). Imos presentar unha proposta avaliadora específica para cada un destes dous grupos creados.

1.1. UTILIDADES TRABALLADAS NOS VIDEOTITORIAIS DOS EPÍGRAFES 1º A 7º DO ÍNDICE DO NIVEL AVANZADO (15 VIDEOTITORIAIS)

Mediante a observación directa do traballo na clase, comprobar que o alumnado procesa axeitadamente a información que se lle aporta e vaina transformando en coñecemento no uso da ferramenta.

Non se propón ningún tipo de traballo específico (aínda que o docente podería plantealo perfectamente: se decide, por exemplo, traballar coa ferramenta ZynAddSubFX con toda a clase por considerala especialmente interesante, podería determinar algún tipo de exercicio ou proposta para que o alumnado demostre o seu dominio).

Non obstante, pensamos que máis aló da observación directa non se precisa gran cousa: estas utilidades veñen a mellorar o resultado final dos nosos traballos e por iso é mediante a observación do día a día como o profesorado poderá comprobar á perfección a destreza do alumnado, se é quen de que estas ferramentas informen ós seus traballos, se é quen de mellorar o desempeño final con elas.

Proponse, polo tanto, continuar empregando a lista de cotexo do Nivel Medio que reproducimos máis adiante. De ser o caso, podería adaptarse a algunha especialidade que consideremos segundo o noso proceder como docentes na aula.

1.2. UTILIDADES TRABALLADAS NOS VIDEOTITORIAIS DO EPÍGRAFE 8 DO NIVEL AVANZADO (02 VIDEOTITORIAIS)

Para o caso de traballar importando arquivos de audio, xa terá que ser cada docente o que considere que actividades de avaliación, de recollida de información vai levar a cabo xa que, como ben sinalamos, todo dependerá do que se decida facer.

Se falamos de exportar o noso proxecto nun formato de audio, consideramos ineludible deseñar algún tipo de actividade sobre a cuestión, xa específica xa deixándonos levar por unha inercia lóxica: no primeiro dos casos, cada docente decidirá; no segundo, parece evidente que con pedir ó noso alumnado que se entregue o seu produto nun formato de audio, máis ou menos concreto, xa estaríamos en disposición de ter a información precisa como para constatar que o noso alumnado adquiriu ou non esa aprendizaxe.

2. PROPOSTA DE AVALIACIÓN FINAL LOGO DO TRABALLO REALIZADO NO NIVEL AVANZADO

O proceso de adquisición dos coñecementos básicos deste terceiro Nivel xa vai depender de moitos aspectos clave: como evolucionen nenos e nenas, cal sexa a súa implicación, os seus desexos de aprender e mellorar, a facilidade ou dificultade xeral do grupo para co traballo informático, os coñecementos musicais previos, o propio interese, habilidade e gañas do/a docente... Vaia, son variables que terán que valorarse no caso e tomar decisións xa que influirán en aspectos clave como este da avaliación.

2.1. AUTOAVALIACIÓN DO ALUMNADO

Tendo sempre en conta que será cada docente quen determine se vai entrar co seu alumnado neste Nivel Avanzado ou de entrar determinando ata onde, pensamos sempre preciso que cada alumno/a realice un cuestionario como o que propoñemos. As preguntas do mesmo (que habería que adaptar se é que non se

afonda en todas as ferramentas propostas) ben poderían ser estas e as respostas positivas ou negativas, isto é, SI ou NON. Ó realizalo, cada alumno/a sumará as unhas e as outras e poderá estar en disposición de valorar (podería facer incluso un pequeno comentario escrito) en que momento do seu proceso de aprendizaxe se atopa.

O cuestionario para este terceiro nivel podería ter preguntas do tipo:

PREGUNTA	SI	NON
1. Editor de Automatización:		
1.1. Coñezo o funcionamento do Editor de Automatización?		
1.2. Son quen de crear algún tipo de automatización, por exemplo, para unha melodía ou para un ritmo?Coñezo ben o funcionamento do Editor de ritmos e liña do baixo?		
2. Traballando con instrumentos:		
2.1. Sei o que é un plugin? Podo explicalo?		
2.2. Son quen de modificar o tipo de onda dentro do configurador dun son?		
3. Mesturador de Efectos Especiais ou FX Mixer:		
3.1. Coñezo esta ferramenta? Sei explicar o que podo facer con ela?		
3.2. Son quen de engadir efectos ás pistas traballando co FX Mixer?		
4. VST Plugins:		
4.1. Coñezo esta ferramenta? Sei explicar o que podo facer con ela?		
4.2. Son quen de incorporar VST's ó meu traballo?		
5. Podo explicar as opcións de mellora que me aporta o ZynAddSubFX?		
6. MIDI:		
6.1. Podo explicar que é o MIDI?		
6.2. Son quen de engadir pistas con sons elixidos dunha fonte de sons MIDI?		
7. Archivos de Audio:		
7.1. Podo explicar a diferenza que existe entre un proxecto do LMMS e un arquivo de audio en formato .wav, .ogg, .mp3?		
7.2. Son quen de exportar o meu proxecto nun formato .wav ou .ogg?		
TOTAIS DA SUMA DAS RESPOSTAS		

(suma das positivas e suma das negativas por separado)		
VALORACIÓNS DO/A ALUMNO/A:		

RETROALIMENTACIÓN		
de 0 a 4 respostas positivas	de 5 a 9 respostas positivas	de 10 a 13 respostas positivas
Situación preocupante a deste/a alumno/a. Posibles situacións: non ter prestado atención, non ter entendido nada, non ter aprendido nada. Precísase valoración individualizada do caso. Proponse entrevista individual co/coa alumno/a.	Posiblemente, a situación máis habitual. O/A alumno/a progresa dun xeito esperado e vai adquirindo os coñecementos precisos para o traballo co programa. Habería que valorar individualmente os casos máis cercanos á valoración 5	Posición óptima a do alumnado que se sitúe nesta franxa. De seguro que é alumnado motivado, interesado e, pola mesma, hai que continuar ofertándolle opcións para que mellore e manteña o nivel de motivación.

2.2. COAVALIACIÓN DO ALUMNADO

De novo, propoñemos que sexa tamén o/a propio/a alumno/a quen valore tamén o traballo realizado polos compañeiros e polas compañeiras.

Poderíamos facelo de varios xeitos, como xa explicamos no Nivel Medio:

- Botalo ó azar e que cada neno ou nena da clase valore o traballo final da canción doutro/a compañeiro/a da clase.

- Que sexan eles/as mesmos/as os/as que se emparellen
- Que sexa o propio docente quen determine como facelo, en relación a afinidades, competencias sociais, posibilidades e necesidades...

Pensamos que, independentemente da opción tomada, sería interesante que o alumnado coñecera os aspectos que debe observar nas creacións dos outros. Por ese motivo, para que nenos e nenas saiban o que han de valorar, o que teñen que observar, facilitamos a seguinte escala estimativa con retroalimentación. De ser o caso que a empreguemos, esta ou outra, todo o alumnado debera coñecela antes do inicio do traballo para saber antes de nada como vai ser avaliado.

CRITERIO	VALORACIÓN			
	PRECISA MELLORAR (1 punto)	BEN (2 puntos)	MOI BEN (3 puntos)	EXCELENTE (4 puntos)
Valoración do/os ritmo/os empregado/os				
Valoración da/as melodía/as empregada/as				
Uso de elementos harmónicos				
Textura/as empregadas				
Timbre: uso do son, bancos de son...				
Resultado da combinación de todos estes elementos: valoración personal según gusto				
Uso dalgún tipo de Automatización				
Uso de efectos especiais na composición				
PUNTUACIÓN TOTAL (máximo 32 puntos):				

RETROALIMENTACIÓN			
de 1 a 8 puntos	de 9 a 16 puntos	de 17 a 24 puntos	de 25 a 32 puntos
Valoración baixa. Requírese un cambio inmediato por parte do/a alumno/a xa que ou non está obter resultados ou estes son moi por debaixo do esperado. Non	Valoración un tanto baixa pero podería considerarse que acada o mínimo esperable. O/A alumno/a debe implicarse máis no traballo, esforzarse e mellorar naqueles criterios que	Moi ben. Estanse a cumprir as expectativas do alumnado e as súas creacións son valoradas positivamente. Está a traballar ben e obtén bos resultados.	Excelente. Cóbreñse con creces as expectativas e os resultados están por riba incluso do agardado. A aprendizaxe está a ser

acada os obxectivos propostos.	houberan sido valorados como negativos. Ten moita marxe de mellora.		verdadeiramente significativa

2.3. HETEROAVALIACIÓN DO ALUMNADO

Dúas liñas de acción para tomar decisións ó respecto son as que parecen presentarse como máis axeitadas para un caso coma este:

- A observación directa por parte do profesorado
- As rúbricas de todos e cada un dos estándares de aprendizaxe integrado, en especial, para o caso daqueles que non poidan ser avaliados nun pequeno espazo.

De ambas opcións, para a segunda delas non temos moito que sinalar: será cada Departamento Didáctico o que determine o peso e a evolución na Programación de cada un dos estándares: Respecto da observación directa do profesorado, consideramos que podería empregarse unha lista de cotexo: a mesma, distinta, máis longa ou máis curta, con outros epígrafes... Sería esta:

LISTA DE COTEXO PARA A OBSERVACIÓN POLO/A PROFESOR/A DO TRABALLO DIARIO DO/A ALUMNO/A NA AULA DE INFORMÁTICA (A cubrir unha vez por semana/dúas ou tres semanas/mes/trimestre) (Os subcriterios puntúanse todos igual – MÁXIMO TOTAL=21)		
CRITERIO	SI	NON
1. Actitude de cara ás instalacións e recursos materiais da Aula de Informática		
1.1. É respectuoso/a co material: trátalo ben, é coidadoso...		
1.2. Avisa hábitos saudables: deixa ordenado o material, recolle todo, apaga o equipamento, coloca a cadeira...		
2. Comportamento durante as clases		
2.1. Avisa estar atento/a		
2.2. Non molesta ós/ás compañeiros/as cando están traballando		
2.3. Responde ben ás chamadas de atención do profesor/a		
2.4. É respectuoso co traballo dos/as compañeiros/as (escoita atentamente, non bromea...)		

3. Actitude de cara ó traballo na Aula de Informática		
3.1. Pregunta as dúbidas cando as ten e/ou pide axuda cando non sabe facer algo		
3.3. Sabe escoitar e aprender dos outros: déixase aconsellar e escoita o que lle din		
3.4. Intenta axudar ós/ás compañeiros/as cando o precisan		
3.5. Remata os traballos que empeza: amosa interese		
4. Actitude de cara ó traballo co LMMS:		
4.1. Amósase interesado/a por aprender o funcionamento da aplicación		
4.2. Intenta aplicar nos seus traballos os coñecementos aprendidos previamente		
4.3. É puntual na entrega dos seus traballos		
4.4. Entrega os traballos de forma correcta, segundo código establecido polo profesor (formato, extensión, identificación do/a autor/a...)		
4.5. Se non remata algo na clase traballa na casa		
5. Traballos específicos co LMMS:		
5.1. Emprega diferentes instrumentos (timbres) para mellorar os seus resultados		
5.2. Aplica correctamente os coñecementos sobre o ritmo nas súas creacións		
5.3. Aplica correctamente os coñecementos sobre a melodía nas súas creacións		
5.4. Amosa certos coñecementos harmónicos		
5.5. Emprega distintas texturas: as explica con claridade e as distingue		
TOTAIS:		

RETROALIMENTACIÓN			
de 1 a 6 puntos	de 7 a 11 puntos	De 12 a 16 puntos	de 17 a 21 puntos
Valoración baixa. Requírese un cambio inmediato por parte do/a alumno/a xa que non está a aproveitar a	Valoración un tanto baixa pero podería considerarse que acada o mínimo esperable. O/A alumno/a debe	Moi ben. Estanse a cumprir as expectativas do alumnado e do/a propio/a profesor/a: o primeiro aprende	Excelente. De seguro que profesorado e alumnado teñen conectado moi ben: estase a traballar moi ben

aprendizaxe e non acadará os obxectivos propostos. Requírese unha reflexión profunda do que está a pasar.	implicarse máis no traballo, esforzarse e mellorar naqueles criterios que houberan sido valorados como negativos. Ten moita marxe de mellora.	e mellora e o segundo constata da boa marcha do traballo no día a día.. Claramente, unha liña docente positiva que ten que, cando menos, consolidarse	e os resultados están a ser moi bos: a aprendizaxe está a ser verdadeiramente significativa

2.4. AUTOAVALIACIÓN e HETEROAVALIACIÓN DO/A PROFESOR/A

Para o docente propoñemos que, ó rematar esta parte da aprendizaxe, se proceda exactamente igual respecto dos niveis anteriores, isto é, unha avaliación que aporte información e que trate de mellorar a posta en práctica da súa docencia.

Presentamos, polo tanto e de novo, unha escala estimativa exactamente igual ás precedentes e que pode cubrir o docente valorando o seu traballo e tamén recibir a valoración de cada alumno/a ou incluso realizada de forma grupal por estes:

VALORACIÓN DA PRÁCTICA DOCENTE		
Nome do profesor e Materia	Data	Bloque de contidos que se estiveron a traballar

0. Non cumpre	1. Deficiente	2. Regular	3. Ben	4. Moi ben	5. Excelente

Nº do INDICADOR	INDICADORES PARA A VALORACIÓN DO PROFESORADO	1	2	3	4	5
1	Explica claramente dende o principio o traballo a realizar e os obxectivos propostos					
2	Fai as clases interesantes e amenas					
3	Organiza as clases de forma coherente e ordenada					

4	Amosa coñecemento da aplicación informática e dos contidos traballados					
5	O material empregado polo profesor resulta de utilidade para a aprendizaxe					
6	Emprega unha linguaxe axeitada ó nivel do alumnado					
7	Promove a participación activa de alumnos e alumnas					
8	É accesible e colaborador na clase e fora dela para resolver as dúbidas					
9	Resolve as dúbidas do alumnado empregando exemplos, resolucións prácticas...					
10	Cumpre co horario e fai un aproveitamento total do tempo da clase					
VALORACIÓN TOTAL						..... puntos

RETROALIMENTACIÓN			
de 1 a 15 puntos	de 16 a 30 puntos	De 31 a 40 puntos	de 41 a 50 puntos
Valoración baixa da práctica docente. Requírese un cambio inmediato por parte do profesor/a xa que é probable que estea a influír negativamente no seu alumnado	Valoración algo baixa pero podería considerarse nunha liña ascendente. O profesorado non debe despistarse na súa labor, xa que ten moita marxe de mellora	Moi ben. Estanse a cumprir as expectativas do alumnado e do/a propio/a profesor/a. Claramente, unha liña docente positiva que ten que, cando menos, consolidarse	Excelente. De seguro que profesorado e alumnado teñen conectado moi ben e estanse a xerar moi boa interacción, ideal para crear aprendizaxes verdadeiramente significativos

3. CUESTIONARIO DE SATISFACCIÓN DO ALUMNADO

Proponse outra vez unha pequena enquisa de valoración secreta para que o alumnado exprese o seu sentir sobre a marcha da clase, o traballo coa aplicación informática, que realice propostas de mellora...

Podería incluír preguntas do tipo que propoño máis adiante, sendo a súa posible resposta aberta. Por ese motivo non se propón retroalimentación, xa que debера ser o docente ou este co gran grupo, os que valoraran as opinións que se recollan nestas enquisas. Esa batería de preguntas podería ser a mesma que no Nivel Inicial:

1. Estás contento/a coa marcha da clase? Preferirías facer outras cousas?
2. Que opinas do espazo onde se desenvolve a clase? Que mellorarías?
3. Que pensas sobre a aplicación coa que estamos a traballar? Gústache? Veslle utilidade?
4. Sénteste cómodo/a co traballo que estamos a realizar?
5. Prefires traballar en pequeno grupo (ata un máximo de 3 persoas) ou prefires de forma individual?
6. Estás a ter moitas dificultades á hora de entender do que estamos a falar? Por que crees que estache a pasar iso?
7. Consideras importante poder crear música, a túa propia música?
8. Veste con forzas para continuar co traballo con esta aplicación?
9. Consideras que é preciso traballar tamén algo na casa con este programa ou que chega co que facemos na clase?
10. Veslle algún tipo de aplicabilidade na túa vida diaria a estas aprendizaxes? Cal/Cales?

CUESTIÓNES DIDÁCTICAS:

AVALIACIÓN DO TRABALLO CO NIVEL AVANZADO DO LMMS

Jorge J. Suárez Navia

Xuño-2017